

PROTOKÓŁ Nr LII/18
z uroczystej sesji Rady Gminy Kwidzyn
odbytej w dniu 14 lipca 2018 r.

Miejsce obrad sesji: Szkoła Podstawowa w Janowie, sala gimnastyczna.

Obradom sesji przewodniczył Przewodniczący Rady Pan Henryk Ordon

Obrady sesji protokołowała Inspektor ds. obsługi biura Rady- Pani Katarzyna Kisiel

Sesję rozpoczął Przewodniczący o godz. 9.00, a zakończył o godz. 9.30

Ad. 1. Otwarcie sesji i stwierdzenie prawomocności.

Pan Henryk Ordon – Przewodniczący Rady Gminy Kwidzyn dokonał otwarcia LII sesji Rady. Stwierdził, iż na podstawie listy obecności radnych, w obradach uczestniczy 13 radnych, wobec czego rada posiada wymagane quorum do podejmowania prawomocnych uchwał. Nieobecni na sesji radni zostali usprawiedliwieni. W sesji uczestniczyli ponadto:

◦ Wójt Gminy – Pani Ewa Nowogrodzka, Zastępca Wójta – Pan Krzysztof Michalski, Sekretarz Gminy – Pani Agata Szcześniak, Skarbnik Gminy – Pani Iwona Skrajda oraz zaproszeni goście.

Przewodniczący Rady Pan Henryk Ordon powitał wszystkich zgromadzonych na LII obradach sesji Rady Gminy Kwidzyn. Następnie poprosił o wprowadzenie poczty sztandarowej i zaprosił wszystkich do odśpiewania Hymnu Państwowego.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Rady przedstawił porządek uroczystej sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie prawomocności.
2. Powitanie gości.
3. Wystąpienie Przewodniczącego Rady oraz zaproszonych gości.
4. Podjęcie uchwały.
5. Zamknięcie obrad.

Ad. 2. Powitanie gości.

Przewodniczący Rady przekazał, że przypadł mu w udziale zaszczyt powitania wszystkich gości na uroczystości 98 rocznicy Plebiscytu na Powiślu, Warmii i Mazurach. Rocznica ta jest dla nas szczególną okazją, aby uczcić pamięć bohaterów Janowskiej ziemi oraz stulecie odzyskania Niepodległości Polski.

W pierwszej kolejności powitał gospodarza dzisiejszej uroczystości Panią Ewę Nowogrodzką – Wójta Gminy Kwidzyn.

Przewodniczący Rady powitał kolejno: poczty sztandarowe, parlamentarzystów, władze wojewódzkie, samorządowców, przedstawiciele lokalnych władz, przedstawiciele instytucji, służby mundurowe, radnych sejmiku, powiatu, miast i gmin, sołtysów, księży, dyrektorów szkół, nauczycieli i uczniów, kombatanów, mieszkańców Janowa i wszystkich mieszkańców gmin powiatu kwidzyńskiego, harcerzy, młodzież i dzieci, uczestników II biegu Plebiscytowego „Dla Niepodległej” z rodzinami oraz wszystkich zaproszonych gości przybyłych na naszą uroczystość.

Przewodniczący Rady poinformował przybyłych gości, że po sesji udajemy się kolumną marszową do tutejszej parafii. Po mszy składamy kwiaty na mogile pomordowanych Janowiaków, a następnie wracamy kolumną marszową na teren szkoły na dalszy ciąg uroczystości.

Ad. 3. Wystąpienie Przewodniczącego Rady oraz zaproszonych gości.

Przewodniczący Rady: W bieżącym roku -11 listopada obchodzimy stulecie odzyskania niepodległości Polski. Po 123 latach niewoli, marzenia o odrodzeniu Polski stały się możliwe do zrealizowania a politycy zapomnieli o osobistych ambicjach. Data ta jest jednak symboliczna, bo państwo nie powstało przecież w ciągu jednego dnia. 11 listopada to początek przemian, które rozpoczęły się od zawieszenia broni na froncie zachodnim jednej z najstraszliwszych wojen. Tego samego dnia Rada Regencyjna przekazała Józefowi Piłsudskiemu, który dzień wcześniej przybył do Warszawy z Magdeburga, naczelne dowództwo nad polskimi siłami zbrojnymi. Jego przyjazd stał się sygnałem do likwidacji okupacji niemieckiej w Królestwie Polskim, zaś ów dzień stał się symbolicznym świętem odbudowy państwa polskiego, choć proces ten tak naprawdę dopiero się rozpoczynał. Tworzenie się granic niepodległego państwa polskiego,

rozpoczęte pod koniec 1918 roku, trwało zasadniczo do 1922 roku. Naród polski mógł wreszcie sam stanowić o sobie oraz o przyszłości kolejnych pokoleń.

Święto Niepodległości to również pamięć o najważniejszych postaciach Niepodległej Rzeczypospolitej. To Józef Piłsudski, który w latach 1918-1922 r. był Naczelnikiem Państwa, wodzem armii i dwukrotnie premierem Polski. Uwielbienie narodu zdobył jako pogromca Sowietów w wojnie polsko-bolszewickiej. My Polacy winniśmy być wdzięczni Marszałkowi za jego trud, poniewierkę, więzienie, walkę o niepodległość Polski i budowanie jej państwowości. To także Roman Dmowski, Ignacy Paderewski, Wincenty Witos, Wojciech Korfanty, generał Józef Haller (dowódca Błękitnej Armii, dowodził frontem pomorskim wyzwalamym ziemie Pomorza Nadwiślańskiego między innymi Gniew; Polacy mieli nadzieję, że przekroczy Wisłę, ale do tego nie doszło, bo w tym samym czasie marszałek Józef Piłsudski był zaangażowany w militarne odzyskanie wschodniej granicy Rzeczypospolitej z okresu przedrozbiorowego. 10 lutego 1920 roku generał Józef Haller dokonał symbolicznego aktu zaślubin z Bałtykiem w imieniu Narodu Polskiego wrzucając ofiarowany przez polską ludność Gdańska platynowy pierścień do morza w Pucku). Generał Tadeusz Rozwadowski w 1918r. - szef sztabu wojska polskiego opracował strategię bitwy warszawskiej i ją dowodził. Generał Kazimierz Sosnkowski – w 1918 r. dowódca okręgu generalnego, dowódca operacyjnych sił zbrojnych w bitwie warszawskiej. Generał Władysław Sikorski – w 1918 r. szef sztabu generalnego, dowódca V armii w bitwie warszawskiej. Generał Władysław Anders – w 1918r. szef sztabu armii wielkopolskiej, w okresie wojny polsko – bolszewickiej dowódca XV pólku ułanów poznańskich. To ci, dzięki którym niepodległość wróciła.

Jedną z bardzo ważnych części tego procesu, tej dalekiej drogi ustalania granic i budowania państwowości polskiej był plebiscyt 11 LIPCA 1920 roku, którego rocznicę dziś właśnie obchodzimy. Jego wynik nie był dla Polaków korzystny, ale pokazał, że na niemieckiej ziemi mieszkają również Polacy. Pokazał również skomplikowaną sytuację polityczną, na której swoje piętno odcisnęła wojna z bolszewikami, której szala zwycięstwa nastąpiła 15 sierpnia pod Warszawą. W wyniku głosowania plebiscytowego na 438 uprawnionych osób za Polską głosowały 252 osoby, za Niemcami 186 osób. Komisją plebiscytową kierował Tadeusz Tolik. Polska otrzymała wsie, które nazwano „Małą Polską” i włączono do powiatu tczewskiego. Były to miejscowości: Bursztyn, Kramrowo (Janowo), Nowe Lignowy i Małe Pólko. Stanowiły one jedyny przyczółek

polski na prawym brzegu dolnej Wisły obok portu w Korzeniewie i dworca w Gardei. Za Polską głosowały też wsie: Tychnowy, Dubiel, Brachlewo i Pastwa.

Uroczyste przejęcie "Małej Polski" miało miejsce 24 sierpnia 1920 roku. To wtedy spotkali się chyba wszyscy przedstawiciele polskiego ruchu na rzecz plebiscytu: przedstawiciele władz polskich, a wśród nich Stefan Łaszewski, który w latach 1919–1920 piastował stanowisko pierwszego w historii II RP wojewody pomorskiego z siedzibą w Toruniu; komisarz przejemczy - starosta gniewski Franciszek Czarnowski, jako przedstawiciel okręgu, do którego odzyskany skrawek nadbrzeżny został "przydzielony"; ks. poseł Aleksander Kupczyński. Na czele oddziału żołnierzy polskich porucznik Głowacki i ppor. Klingenberg. Spotkali się tu także mieszkańcy Janowa: Augustyn Czyżewski, Johann Albrecht i Franciszek Kronke, a wojsko gościł staropolską gościnnością Tadeusz Tollik, na którego podwórzu bawiącym się przygrywała orkiestra. Byli także konsul RP hr. Sierakowski; prezes kwidzyńskiej Rady Ludowej Tadeusz Odrowski, ksiądz proboszcz Niklas, wytrwały i ofiarny duszpasterz parafii janowskiej. Byli mieszkańcy przyłączonych wsi i goście z miejscowości, w których wynik był mniej korzystny dla Polaków.

„Mała Polska” nad Wisłą rzeczywiście była mała: liczyła niecałe 8 kilometrów długości i 1,5 kilometra szerokości. Na tym obszarze mieszkało według stanu z roku 1931 około 600 Polaków i 90 Niemców. Składając w dniu dzisiejszym hołd naszym przodkom za najcenniejszy dar, jakim była Mała Polska, i jakim dziś jest wolność i patriotyzm, pamiętamy, że powinnością nas wszystkich jest zachowanie jej dla pomyślności obecnych i przyszłych pokoleń.

Dziś wspominamy uroczyście tamte wydarzenia, tamte osoby. Wyobrażamy sobie atmosferę, w której wszyscy śpiewali po raz pierwszy oficjalnie hymn "Boże coś Polskę" oraz "Nie rzucim ziemi skąd nasz ród". I pamiętamy. Pamiętamy i wiedzę tę przekazujemy kolejnym pokoleniom, aby nie zapomniano o pomordowanych Janowiakach.

Pamięć ta nierozzerwalnie jednak wiąże się ze wspomnieniem II wojny światowej, która zmusiła Polaków do ponownego przeciwstawienia się najeźdźcom. I ten egzamin Polacy zdali dobrze. Nie ma znaczenia, po której stronie walczyli, ale dzięki poświęceniom zwykłych ludzi dziś cieszymy się wolnością i niepodległością kraju. Warto jednak podkreślić, że to zasługa żołnierzy, którzy zginęli na wszystkich frontach świata, że to zasługa tych, którzy działali w ruchu oporu, także pomordowanych

oficerów przez NKWD, wymordowanych Polaków przez ukraińskich nacjonalistów 1943 roku na terenach Kresów Wschodnich, żołnierzy niezłomnych, którzy walczyli o wolną Polskę, pomordowanych w obozach koncentracyjnych.

Pochylmy głowy nad ówczesnym społeczeństwem i oddajmy im pamięć. Nasz udział w uroczystości to ukoronowanie i część tym, co walczyli o jej niepodległość. To nasze przesłanie dla młodego pokolenia mówiąc, że godność ludzka, Bóg, honor i ojczyzna to najważniejsze wartości.

Jesteśmy im winni cześć i pamięć.

Następnie głos zabrał Pan Piotr Widz – Radny Sejmiku Województwa Pomorskiego odczytując list od Marszałka Województwa Pana Mieczysława Struka.

Ad. 4. Podjęcie uchwały:

- w sprawie upamiętnienia 100 – lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Przewodniczący Rady Pan Henryk Ordon przytoczył treść projektu w.w uchwały.

Uzasadnienie do uchwały odczytała Wójt Gminy Kwidzyn Pani Ewa Nowogrodzka.

Uwag ani zastrzeżeń do projektu nie zgłoszono, wobec czego przewodniczący poddał go pod głosowanie. Następnie stwierdził, iż w drodze głosowania jawnego podjęto uchwałę 13 głosami „za” nadając jej numer LII/364/18. W głosowaniu udział wzięło 13 radnych.

Uchwała stanowi załącznik nr 2 do protokołu

Ad. 5. Zakończenie obrad sesji.

Przewodniczący Rady podziękował wszystkim uczestniczącym w LII sesji Rady Gminy Kwidzyn. Wobec wyczerpania porządku obrad, Przewodniczący uznał sesję Rady Gminy Kwidzyn za zamkniętą.

PROTOKOŁOWAŁA:
Inspektor ds. obsługi biura Rady

Katarzyna Kisiel

PRZEWODNICZYŁ:
Przewodniczący Rady

Henryk Ordon